

Актуальність профілактики кібербулінгу в умовах загальнонаціонального карантину. Поняття кібербулінг, його причини, різновиди, ознаки

1. Поняття кібербулінг.

На сьогоднішній день, в умовах загальнонаціонального карантину, коли учнівська молодь переважно спілкується в соціальних мережах фахівцям психологічної служби системи освіти потрібно більшу увагу приділяти профілактиці та запобіганню саме **кібербулінгу**.

Кібербулінг – психологічне насильство та агресія у соціальних мережах. Віртуальні агресори публікують інформацію, яка принижує жертву, відправляють їй повідомлення з погрозами, викладають фотографії і відео зі знущаннями.

За результатами опитування ЮНІСЕФ та Українського інституту соціальних досліджень ім. Яременка кожен **п'ятий підліток в Україні (21,5%) стає жертвою онлайн-знущань**, а 21,1 % опитаних школярів відзначають, що ображали у соціальних мережах своїх колег по навчанню.

За інформацією Донецького обласного навчально-методичного центру психологічної служби системи освіти за I півріччя 2019-2020 навчального року в навчальних закладах області було виявлено - **140** випадків (заяв-звернень) стосовно булінгу.

З них заяв-звернень стосовно :

- **булінгу - 111;**
- **кібербулінгу - 15;**
- **мобінгу - 14.**

Кібербулінг може починатись як жарт, якась забавка, але згодом перетворюється в переслідування і психологічний тиск, залякування. Дуже часто діти не розуміють, як себе поводити, бояться покарання, соромляться говорити про такі випадки. Та й більшість батьків часто не розуміють, як захистити свою дитину в мережі інтернет.

2. Різновиди кібербулінгу:

- **використання особистої інформації** – викрадення паролів від приватних сторінок, електронної пошти для подальших погроз чи розповсюдження спаму;
- **анонімні погрози** – анонім надсилає листи погрозливого змісту довільного або цілеспрямованого характеру, особлива ознака – наявність ненормативної лексики та груба мова;

- **кіберпереслідування** – це одна з найжахливіших форм. Жертву приховано вистежують для скоєння нападу, побиття, зґвалтування. Кривдники можуть збирати інформацію про жертву, слідкуючи за її повідомленнями в соцмережах – фото, селфі з місця подій, розповіді про своє життя;
- **тролінг** – розміщення в Інтернеті провокаційних повідомлень з метою викликати конфлікти між учасниками;
- **хепі-слепінг** (“радісне побиття”) – назва закріплена за відеороликами із записами реальних сцен насильства, які розміщуються в мережі Інтернет без згоди жертви;
- **сексуальні посягання** – з появою інтернету сексуальні збочення вийшли на новий рівень. Педофіл, замаскувавшись під фейковим ім'ям чи прикинувшись другом батьків, може запросити дитину на зустріч чи вивідати в неї час та місце, коли вона буде сама;
- **відчуження** – будь-яка людина рано чи пізно хоче бути включеним в якусь групу. Виключення з неї сприймається дуже гостро, болісно. У дитини падає самооцінка, руйнується його нормальний емоційний фон.

3. Причини та ознаки кібербулінгу.

Дуже часто ворожнеча з реального світу переходить у віртуальний. У реальності чи в інтернеті практично однаково розкриваються стосунки «агресор-жертва». *Таким чином, **булінг сьогодні стає кібербулінгом. На цей факт слід звертати увагу батьків, особливо, якщо були випадки знущань з їх дитини в закладі освіти.***

Але в соціальних мережах діти можуть спілкуватись і з людьми, яких вони зовсім не знають в реальному житті. В інтернеті дуже просто бути анонімним, що *підвищує шанси стати жертвою знущання*, бо анонімність передбачає безкарність.

Кібербулінг має декілька проявів (ознак), жоден з яких не в якому разі не можна ігнорувати:

- відправка погрозливих та образливого змісту текстових повідомлень;
- троллінг (надсилання погрозливих, грубих повідомлень у соціальних мережах, чатах чи онлайн-іграх);
- демонстративне видалення дітей зі спільнот у соцмережах, з онлайн-ігор;
- створення груп ненависті до конкретної дитини;
- пропозиція проголосувати за чи проти когось в образливому опитуванні;
- провокування підлітків до самогубства чи понівечення себе (групи смерті типу “Синій кит”, “Червона сова” та ін.);

- надсилання фотографій із відвертим зображенням (як правило, дорослі надсилають дітям).

4. Наслідки кібербулінгу:

- психологічно зламана особистість;
- замкненість у собі;
- відчуження від реального життя;
- боязнь спілкуватися з однолітками;
- суїцидальні наміри;
- адміністративна та кримінальна відповідальність (штраф, ув'язнення);
- осуд оточуючих.